

แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

ตามประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทย แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐเป็นเพียงแนวทางในการตรากฎหมายและการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ และการพิจารณากำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแยกการพิจารณาตามภารกิจของรัฐ คือ ภารกิจหลักของรัฐ กับภารกิจอื่นของรัฐ

ภารกิจหลักของรัฐ (Classical Functions of State)

๑. การป้องกันประเทศ

กรอบแนวคิด รัฐต้องป้องกันประเทศ และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์เอกราช และบูรณภาพแห่งอาณาเขต

๒. การต่างประเทศ

กรอบแนวคิด รัฐมีหน้าที่ในการดำเนินกิจการต่างประเทศ

๓. การรักษาความสงบเรียบร้อย

กรอบแนวคิด รัฐต้องดูแลมิให้มีการฝ่าฝืนหรือ ไม่ปฏิบัติตามตามกฎหมาย

๔. การอำนวยความสะดวก

กรอบแนวคิด รัฐต้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและต้องอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเท่าเทียมกัน

๕. การจัดทำและให้บริการบริการสาธารณะ

กรอบแนวคิด รัฐต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้การจัดทำและการบริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

ภารกิจอื่นของรัฐ (Other Functions of State)

๖. การบริหารราชการแผ่นดิน

กรอบแนวคิด

(ก) รัฐต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้การจัดทำและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

(ข) รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

(ค) รัฐต้องจัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง จัดทำมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และพนักงานหรือลูกจ้างอื่นของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

๗. การกระจายอำนาจ

กรอบแนวคิด รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการและการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

๘. การสงวนรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน

กรอบแนวคิด รัฐต้องสงวน บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ และต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว

๙. สังคม

กรอบแนวคิด รัฐต้องเสริมสร้างและสนับสนุนให้สังคมมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้ ภายใต้หลักคุณธรรม

๑๐. เศรษฐกิจ

กรอบแนวคิด

(ก) รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด กำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ค้ำครองผู้บริโภค และป้องกันการผูกขาดตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม

(ข) รัฐต้องยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค

(ค) รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

(ง) รัฐจะต้องไม่ดำเนินการใด ๆ อันจะเป็นการกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค

ทั้งนี้ รายละเอียดที่เป็นส่วนขยายในแต่ละกรอบแนวคิดปรากฏตามตารางแนบท้าย

นายปกรณ์ นิลประพันธ์

อนุกรรมการฯ

ภารกิจของรัฐ	กรอบแนวคิดหลัก	รายละเอียด	หมายเหตุ
ภารกิจหลักของรัฐ (Classical Functions of State) ๑. การป้องกันประเทศ	รัฐต้องป้องกันประเทศ และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช และบูรณภาพแห่งอาณาเขต	๑.๑ รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช และบูรณภาพแห่งอาณาเขต	มาตรา ๗๑ รธน. ๕๐
		๑.๒ รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ	มาตรา ๗๒ รธน. ๕๐
๒. การต่างประเทศ	รัฐมีหน้าที่ในการดำเนินกิจการต่างประเทศ	๒.๑ รัฐต้องส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ และพึงถือหลักในการปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค	มาตรา ๗๔ รธน. ๕๐
		๒.๒ ก่อนการตัดสินใจทำพันธกรณีกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ รัฐต้องให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงพันธกรณีทุกเรื่องที่รัฐทำไว้กับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	เสนอใหม่ (เพื่อประกันการมีส่วนร่วมของประชาชน)
		๒.๓ รัฐต้องปฏิบัติตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้ต่อนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศ	เสนอใหม่

ภารกิจของรัฐ	กรอบแนวคิดหลัก	รายละเอียด	หมายเหตุ
๓. การรักษาความสงบเรียบร้อย	รัฐต้องดูแลมิให้มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามตามกฎหมาย (มาตรา ๗๕ วรรค. ๔๐)	๓.๑ รัฐต้องดูแลมิให้มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	มาตรา ๗๕ วรรค. ๔๐
		๓.๒ การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและกระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุด	เสนอใหม่ (เพื่อประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน)
		๓.๓ ในกรณีที่การบังคับการตามกฎหมายก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน รัฐต้องชดใช้ความเสียหายนั้นโดยรวดเร็วในอัตราที่เหมาะสมและเป็นธรรมโดย	เสนอใหม่
๔. การอำนวยความสะดวก	รัฐต้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและต้องอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเท่าเทียมกัน	๔.๑ รัฐต้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้พ้นจากการล่วงละเมิดโดยบุคคลอื่น	มาตรา ๗๕ วรรค. ๔๐
		๔.๒ รัฐจะดำเนินการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนหรือชี้้นำให้เกิดการกระทำดังกล่าวมิได้	เสนอใหม่ (เพื่อประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน)
		๔.๓ รัฐต้องอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทุกคนเท่าเทียมกันโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	มาตรา ๗๕ วรรค. ๔๐
		๔.๔ ในการกำหนดค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายหรือจำเลย รัฐต้องคำนึงถึงความเสียหายตามความเป็นจริง ความเสียหายทางจิตใจ และค่าเสียโอกาสในอนาคต	เสนอใหม่ (เพื่อความเป็นธรรม)

ภารกิจของรัฐ	กรอบแนวคิดหลัก	รายละเอียด	หมายเหตุ
<p>๕. การจัดทำและให้บริการบริการสาธารณะ</p>	<p>รัฐต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้การจัดทำและการบริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน</p>	<p>๕.๑ รัฐต้องจัดทำและให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน</p>	<p>เสนอใหม่</p>
		<p>๕.๒ การจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นต้องเป็นไปเพื่อให้การจัดทำและการให้บริการบริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้</p>	<p>มาตรา ๗๕ รธน. ๕๐</p>
		<p>๕.๓ รัฐต้องจัดให้หน่วยงานของรัฐให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนการจัดทำและให้บริการสาธารณะเพื่อให้บริการสาธารณะที่จะจัดให้มีขึ้นตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และต้องจัดให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาทบทวนรูปแบบและวิธีการให้บริการสาธารณะทุกสามปีเพื่อให้การจัดทำและให้บริการสาธารณะสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป</p>	<p>เสนอใหม่ (เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะ)</p>
		<p>๕.๔ การเรียกเก็บค่าบริการในการให้บริการสาธารณะให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็น แลอัตราค่าบริการที่เรียกเก็บจะเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนมิได้</p>	<p>เสนอใหม่ (เพื่อประกันว่าค่าบริการสาธารณะไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชน)</p>
		<p>๕.๕ รัฐต้องพิจารณาทบทวนความเหมาะสมและจำเป็นของกฎหมายทุกฉบับทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หากกฎหมายใดไม่ได้กำหนดระยะเวลาดังกล่าวไว้ รัฐต้องจัดให้</p>	<p>เสนอใหม่ (เพื่อให้กฎหมายมีความทันสมัย)</p>

ภารกิจของรัฐ	กรอบแนวคิดหลัก	รายละเอียด	หมายเหตุ
		<p>มีการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมและจำเป็นของกฎหมายนั้นทุกห้าปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ</p>	
		<p>๕.๖ ในกรณีกฎหมายใดกำหนดให้ต้องมีการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น รัฐต้องจัดให้มีการออกกฎหมายลำดับรองตามกฎหมายนั้นให้ครบถ้วนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ</p>	<p>เสนอใหม่ (เพื่อให้กฎหมายใช้บังคับได้จริง)</p>
<p>ภารกิจอื่นของรัฐ (Other Functions of State)</p> <p>๖. การบริหารราชการแผ่นดิน</p>	<p>(ก) รัฐต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้การจัดทำและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน</p>	<p>๖.๑ รัฐต้องปรับปรุงระบบราชการโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ และคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>เสนอใหม่ (เพื่อเป็นหลักในการปรับปรุงระบบราชการ)</p>
		<p>๖.๒ การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นการดำเนินการเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยรัฐต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมในระยะยาว</p>	<p>เสนอใหม่ (เพื่อเป็นหลักพื้นฐานในการบริหารราชการแผ่นดิน)</p>

ภารกิจของรัฐ	กรอบแนวคิดหลัก	รายละเอียด	หมายเหตุ
	(ข) รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ (มาตรา ๗๖ วรรค ๔๐)	๖.๓ รัฐต้องจัดให้มีการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนการวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตลอดจนการจัดทำบริการสาธารณะ	เสนอใหม่ (เพื่อประกันความโปร่งใสในการดำเนินการของรัฐ อันเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินทางอ้อม)
๖.๔ รัฐต้องจัดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และผลการตัดสินใจของรัฐได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย		เสนอใหม่ (เพื่อประกันว่าประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ง่าย และเพื่อไม่ให้รัฐใช้ต้นทุนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในการปิดกั้นการเข้าถึงข้อมูลนั้น)	
๖.๕ รัฐต้องไม่กระทำการที่มีลักษณะเป็นการแทรกแซงการดำเนินงานของสื่อมวลชนทั้งของรัฐและเอกชนในการเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ		เสนอใหม่ (เพื่อประกันเสรีภาพของสื่อมวลชน)	

ภารกิจของรัฐ	กรอบแนวคิดหลัก	รายละเอียด	หมายเหตุ
	(ค) รัฐต้องจัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง จัดทำมาตรฐานคุณธรรมและจรรยาบรรณของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และพนักงานหรือลูกจ้างอื่นของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่	๖.๖ รัฐต้องจัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง จัดทำมาตรฐานคุณธรรมและจรรยาบรรณของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และพนักงานหรือลูกจ้างอื่นของรัฐ	มาตรา ๗๗ รธน. ๕๐
๗. การกระจายอำนาจ	รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ	๗.๑ รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง	มาตรา ๗๘ รธน. ๕๐
		๗.๒ รัฐต้องสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลและเงินการคลัง	เสนอใหม่ (เพื่อประกันว่า อปท. จะมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง)
		๗.๓ รัฐต้องพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ	มาตรา ๗๘ รธน. ๕๐

ภารกิจของรัฐ	กรอบแนวคิดหลัก	รายละเอียด	หมายเหตุ
		๗.๔ รัฐต้องพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น	มาตรา ๗๘ รธน. ๕๐
		๗.๕ รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เสนอใหม่
๘. การสงวนรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน	รัฐต้องสงวน บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว	๘.๑ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล	มาตรา ๗๙ รธน. ๕๐
		๘.๒ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน	มาตรา ๗๙ รธน. ๕๐
		๘.๓ รัฐต้องควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน	มาตรา ๗๙ รธน. ๕๐
		๘.๔ รัฐต้องจัดให้มีแผนการบริหารจัดการพื้นที่ดิน แผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอื่นอย่างเป็นระบบ โดยให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนดังกล่าวด้วย	เสนอใหม่ (เพื่อให้มีการจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบและให้ประชาชนมีส่วน

ภารกิจของรัฐ	กรอบแนวคิดหลัก	รายละเอียด	หมายเหตุ
			ร่วมในการจัดทำแผน)
		๘.๕ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและใช้ประโยชน์จากผลงานทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	เสนอใหม่
๙. สังคม	รัฐต้องเสริมสร้างและสนับสนุนให้สังคมมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้ ภายใต้หลักคุณธรรม	๙.๑ รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น รวมทั้งส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา	มาตรา ๗๓ รธน. ๕๐
		๙.๒ รัฐต้องเสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัว รวมทั้งต้องสงเคราะห์คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้	มาตรา ๘๐ รธน. ๕๐
		๙.๓ รัฐต้องจัดให้มีการศึกษาภาคบังคับ ขยายโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้ทัดเทียมระดับสากล	มาตรา ๘๑ รธน. ๕๐
		๙.๔ รัฐต้องจัดและส่งเสริมการสาธารณสุขให้ประชาชนได้รับการบริการที่มีมาตรฐานและประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง	มาตรา ๘๒ รธน. ๕๐
		๙.๕ รัฐต้องส่งเสริมให้วัยทำงานมีงานทำ ขยายโอกาสในการประกอบอาชีพของประชาชน และส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ	มาตรา ๘๖ รธน. ๕๐
		๙.๖ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้สังคมมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่	เสนอใหม่

ภารกิจของรัฐ	กรอบแนวคิดหลัก	รายละเอียด	หมายเหตุ
		ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย	
๑๐. เศรษฐกิจ	(ก) รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด กำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ค้ำครองผู้บริโภค และป้องกันการผูกขาดตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม	๑๐.๑ รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด	มาตรา ๘๗ รธน. ๕๐
		๑๐.๒ รัฐต้องกำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ค้ำครองผู้บริโภค และป้องกันการผูกขาดตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม	มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ รธน. ๕๐
		๑๐.๓ รัฐต้องสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มผู้ค้าหรือผู้ผลิตเพื่อประโยชน์ในลักษณะหอการค้าหรือสมาคมเพื่อเป็นตัวแทนของภาคเอกชนและเพื่อสนับสนุนให้เกิดการควบคุมการประกอบธุรกิจด้วยตัวเอง	เสนอใหม่
	(ข) รัฐต้องยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการแข่งขันกับ	๑๐.๔ รัฐต้องยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ	มาตรา ๕๐ และมาตรา ๘๗ รธน. ๕๐
		๑๐.๕ รัฐต้องไม่ประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค	มาตรา ๘๗ รธน. ๕๐

ภารกิจของรัฐ	กรอบแนวคิดหลัก	รายละเอียด	หมายเหตุ
	เอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค	๑๐.๖ รัฐต้องปรับปรุงหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการตามระเบียบของรัฐที่ภาคเอกชนจะต้องปฏิบัติตามอันเป็นภาระแก่ภาคเอกชนโดยไม่จำเป็น เป็นภาระเกินสมควร หรือใช้เวลายเกินสมควร	เสนอใหม่
	(ค) รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ	๑๐.๗ รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ	มาตรา ๕๙ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๘๙ วรรคสอง รธน. ๕๐
	(ง) รัฐจะต้องไม่ดำเนินการใด ๆ อันจะเป็นการกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค	๑๐.๘ รัฐจะต้องไม่ดำเนินการใด ๆ อันจะเป็นการกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค	มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ รธน. ๕๐